

Omvalg af uddannelse eller uddannelsessted

AU har gennem en længere årrække fulgt dimittendernes udvikling på arbejdsmarkedet, fordi det viser sig, at andre elementer fra uddannelsen får betydning over tid for kandidatdimittender, end når dimittenderne træder ind på arbejdsmarkedet.

Fra 2021 og frem sætter Danmarks studieundersøgelse til dimittender fokus på om valg af uddannelse eller uddannelsessted. Derfor indgår der ligeledes spørgsmål om emnet i undersøgelsen i 2023.

Den landsdækkende undersøgelse er rettet mod 1-2-års-dimittender, og både kandidat- og professionsbachelorordimittender samt uddannelsen i klinisk tandteknik indgår.

I nærværende notat anvendes tre spørgsmål til at belyse ovenstående tema:

- Om de ville vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted, hvis de havde mulighed for at vælge om (kun 2021 og 2023)
- Hvad de ville vælge anderledes (kun 2021 og 2023)
- Årsagerne til at vælge anderledes (kun 2021 og 2023)

Vil dimittenderne vælge samme uddannelse i dag? (kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at vurdere udsagnet: *Hvis jeg havde mulighed for at vælge om, ville jeg vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted.* 17% af respondenterne er enige i, at det er tilfældet. Dette er på niveau med 2021 (18%).

Nedenstående tabel 1 viser udsagnet for undersøgelsen fakultetsopdelt for kandidater og professionsbachelorerne som samlet gruppe.

Tabel 1. Hvis jeg havde mulighed for at vælge om, ville jeg vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted (2023)

	Helt enig/Enig	Hverken enig eller uenig	Uenig/Helt uenig
<i>Kandidat</i>			
AR	21%	18%	61%
Aarhus BSS	16%	17%	67%
HE	14%	20%	65%
Nat	12%	19%	70%
Tech	14%	19%	67%
Kandidater i alt	17%	18%	65%
Professionsbachelor i alt* (Aarhus BSS, HE og Tech)	17%	18%	65%
AU i alt	17%	18%	65%

Note: Kandidat n=2.855, PBA n=359. Svarkategorien 'Ved ikke/ Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

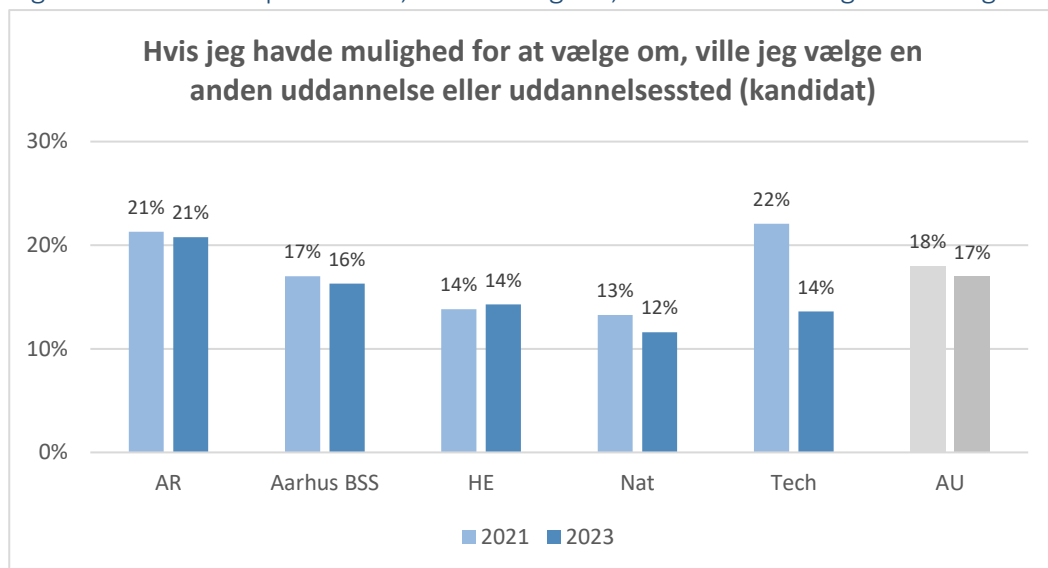
*Inklusiv Klinisk Tandteknik, kort videregående.

Der er ingen forskel uddannelsestyperne imellem. Både 17% af kandidatdimittenderne og 17% af professionsbachelorerne vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at de ville vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted, hvis de havde mulighed for at vælge om. I 2021 var det tilsvarende hhv. 18% og 14%. Det skal bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorer er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Der er variation fakulteterne imellem. 21% af kandidatrespondenterne fra AR, 16% fra Aarhus BSS, 14% fra HE, 12% fra Nat og 14% fra Tech vurderer, at de er 'Helt enig' eller 'Enig' i, at de ville vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted, hvis de havde mulighed for at vælge om.

Der ses samtidig udpræget stabilitet for fakulteternes vedkommende, når de kommer til andelen af kandidatrespondenter, som har tilkendegivet sig 'Helt enig' eller 'Enig' i udsagnet. Som det fremgår i figur 1, er det kun for Tech, hvor der ses en mærkbar udvikling fra 22% i 2021 til 14% i 2023.

Figur 1: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

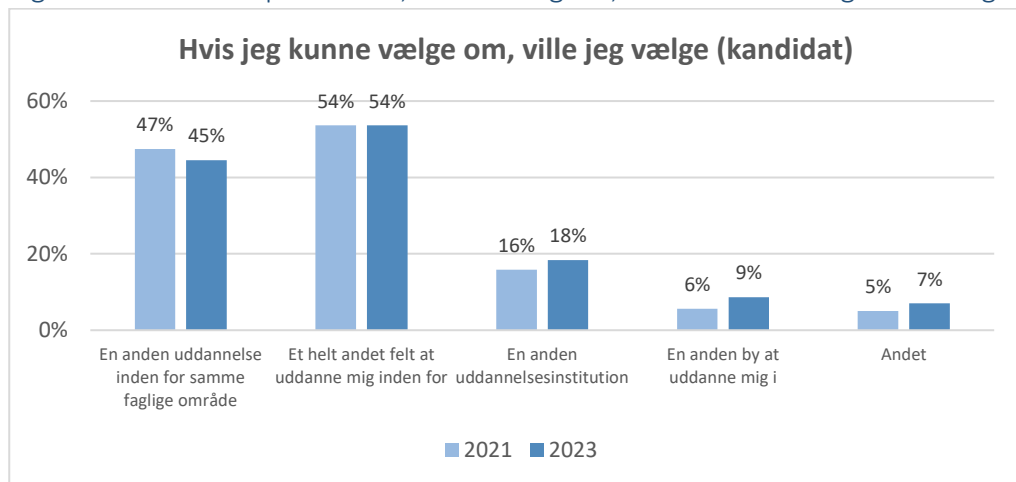
Note: 2021 n=3.536, 2023 n=2.855. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

Hvis dimittenderne ønsker omvalg, hvad ville de så vælge? (Kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål: *Hvis jeg kunne vælge om, ville jeg vælge* (flere svar er muligt). Det er kun respondenter, som har svaret 'Helt enig' eller 'Enig' på udsagnet *Hvis jeg havde mulighed for at vælge om, ville jeg vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted.*

Figur 2 viser, at knap halvdelen af kandidatrespondenterne (45%) vil vælge en anden uddannelse inden for samme faglige område, mens godt halvdelen af respondenterne (54%) vil vælge en anden uddannelse inden for et helt andet felt. Det svarer nogenlunde til andelen i 2021. Derudover vil 18% vælge en anden uddannelsesinstitution og 9% en anden by at uddanne sig i. Det svarer ligeledes tilnærmelsesvist til andelen i 2021.

Figur 2: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

Note: 2021 n=636, 2023 n=485. Hvert år summerer til mere end 100%, da flere svar er muligt. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

Tabel 2 viser, at der er forskelle i omvalget af uddannelse eller uddannelsessted mellem kandidaterne fra de forskellige fakulteter og professionsbachelorerne. Hvor hhv. 59% og 55% af kandidatrespondenterne fra Nat og Tech ville vælge en anden uddannelse inden for samme faglige område (andel 'Helt enig' eller 'Enig'), ville hhv. 61% og 67% af kandidatrespondenterne fra AR og HE vælge et andet felt at uddanne sig inden for. Det er dog professionsbachelorerne, der har den højeste andel af respondenter, som vil vælge en anden uddannelse inden for samme faglige område (70%). Det skal i den forbindelse bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorer er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

Det er kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS og Tech, som har den største andel af respondenter, der ønsker at vælge en anden uddannelsesinstitution (hhv. 23% og 30%). Tilsvarende ønsker 28% af respondenterne med en professionsbachelor at vælge en anden uddannelsesinstitution, hvis de havde muligheden for at vælge om.

Tabel 2: 'Hvis jeg kunne vælge om, ville jeg vælge' (2023)

	Kandidater					PBA*
	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
En anden uddannelse inden for samme faglige område	44%	45%	35%	59%	55%	70%
Et helt andet felt at uddanne mig inden for	61%	46%	67%	29%	40%	30%
En anden uddannelsesinstitution	16%	23%	12%	15%	30%	28%
En anden by at uddanne mig i	5%	14%	5%	9%	10%	12%
Andet	8%	5%	5%	12%	5%	7%

Note: Kandidat n=485, PBA n=60. Hver kolonne summerer til mere end 100%, da flere svar er muligt. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

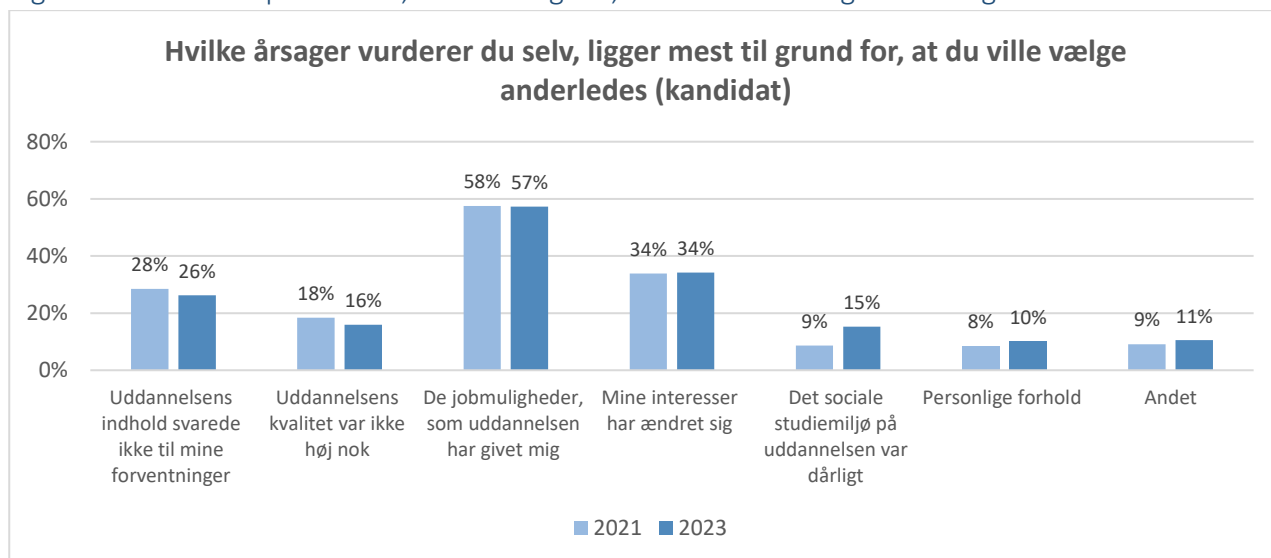
*Inklusiv Klinisk tandteknik, kort videregående.

Hvis dimittenderne ønsker omvalg, hvad er så årsagerne til omvalg? (Kun 2021 og 2023)

Respondenterne er blevet bedt om at svare på følgende spørgsmål: *Hvilke årsager vurderer du selv, ligger mest til grund for, at du ville vælge anderledes* (flere svar er muligt). Det er kun respondenter, som har svaret 'Helt enig' eller 'Enig' på udsagnet *Hvis jeg havde mulighed for at vælge om, ville jeg vælge en anden uddannelse eller et andet uddannelsessted*.

Figur 3 viser, at over halvdelen af kandidatrespondenterne (57%) svarer, at årsagen til deres ønskede omvalg af uddannelse eller uddannelsessted er de jobmuligheder, som uddannelsen har givet dem. Dernæst følger årsagerne 'Mine interesser har ændret sig' (34%) og 'Uddannelsens indhold svarede ikke til mine forventninger' (34%). Resultaterne svarer nogenlunde til andelen i 2021, hvor hhv. 58%, 34% og 28% responderede det samme. Der ses dog en stigning i andelen af respondenter, som angiver det sociale studiemiljø på uddannelsen som årsagen til omvalg (9% i 2021 og 15% i 2023). Derudover angiver 16% i 2023 uddannelsens kvalitet som årsag til omvalg af uddannelse eller uddannelsessted (tilsvarende 18% i 2021).

Figur 3: Andel af respondenter, der har angivet, at de er 'Helt enig' eller 'Enig'

Note: 2021 n=636, 2023 n=485. Hvert år summerer til mere end 100%, da flere svar er muligt. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

Tabel 3 viser, at der er forskelle i årsagerne til ønsket om omvalg af uddannelse eller uddannelsessted mellem kandidaterne fra de forskellige fakulteter og professionsbachelorerne. Hvor hhv. 74% af kandidatrespondenterne fra AR angiver de jobmuligheder, som uddannelsen har givet dem som årsagen til omvalg, angiver de øvrige kandidatrespondenter det i mindre grad (58% for HE, 50% for Nat, 40% for Aarhus BSS, 35% for Tech). Det er dog professionsbachelorerne, hvor jobmulighederne fylder mindst som årsag til omvalg af uddannelse eller uddannelsessted (27%). Disse respondenter angiver i stedet uddannelsens indhold ift. det forventede (42%) og ændring i interesser (50%) som de primære årsager for omvalg. Det skal i den forbindelse bemærkes, at respondentgruppen af professionsbachelorere er lille sammenlignet med gruppen af kandidater.

For kandidatrespondenterne fra Aarhus BSS udgør ændring i interesser den største årsag til omvalg (48%), mens det for kandidatrespondenterne fra AR (74%), HE (58%), Nat (50%) og Tech (35%) er jobmulighederne, der angives som den største årsag til omvalg.

Uddannelsens kvalitet angives af flest som årsag til omvalg på Tech (30%), mens det sociale studiemiljø fylder mest på Aarhus BSS og Tech (hhv. 21% og 25%).

Tabel 3: 'Hvilke årsager vurderer du selv, ligger mest til grund for, at du ville vælge anderledes' (2023)

	Kandidater					PBA*
	AR	Aarhus BSS	HE	Nat	Tech	
Uddannelsens indhold svarede ikke til mine forventninger	25%	33%	13%	21%	25%	42%
Uddannelsens kvalitet var ikke høj nok	15%	19%	7%	12%	30%	28%
De jobmuligheder, som uddannelsen har givet mig	74%	40%	58%	50%	35%	27%
Mine interesser har ændret sig	23%	48%	30%	44%	45%	50%
Det sociale studiemiljø på uddannelsen var dårligt	12%	21%	8%	12%	25%	10%
Personlige forhold	8%	9%	25%	3%	5%	10%
Andet	8%	9%	25%	3%	5%	10%

Note: Kandidat n=485, PBA n=60. Hver kolonne summerer til mere end 100%, da flere svar er muligt. Svarkategorien 'Ved ikke / Ikke relevant' indgår ikke i beregningen.

*Inklusiv Klinisk tandteknik, kort videregående.

FAKTA om 2023-undersøgelsen:

Danmarks Studieundersøgelse til dimittender baserer sig på data indsamlet af Ministeriet for Forskning og Uddannelse for Aarhus Universitet og de øvrige universiteter. 1-2 års dimittender fra kandidat- og professionsbacheloruddannelser samt fra uddannelsen i klinisk tandteknik indgår i undersøgelsen.

Resultaterne fra undersøgelsen bidrager i det daglige, løbende kvalitetsarbejde på uddannelserne og indgår ligeledes som fast definerede elementer i AU's kvalitetssystem, såsom eksempelvis årlig status på uddannelserne samt uddannelsesevaluering.

Spørgeskemaet er i 2023 udsendt til 11.565 dimittender på Aarhus Universitet, og 3.359 har responderet på undersøgelsen, hvilket giver en overordnet svarprocent på 29%.

For yderligere information om undersøgelsens anvendelse, gennemførelse og metode henvises til [kvalitetsportalen om dimittendundersøgelsen](#).